

Ko e ha 'a e fuoloa 'e ku nofo 'i 'api?

Fakahinohino ki he nofo mavahe & kolonitini

Fakamatala fakamuimui 1/11/2022

'E kei hoko atu pe 'a e feliuliu'aki 'o e nofo mavahe pea mo e kolonitini 'i he 'etau ma'u ha ngaahi teita pea ako 'o lahi ki he founa tau'i me 'i he ongo faito'o pea mo fakaesino ki he loloa 'a e mo'ui 'o e mahaki pea mo ha taha 'oku ne ma'u 'a e mahaki. [Teita](#) 'oka 'asi ai 'a e hao mei he ongo faito'o pea mo fakaenatula 'o vaivai ai 'e mahaki he 'alu 'a e taimi.

Ko e fakahinohino ki he kolonitini 'oku makatu'unga ia pe na'ake ['aputeiti ho huhu malu'i fakamuimui ki he COVID-19](#). Ko e 'ilo'i ho huhu fakamuimui ki he COVID-19 'oku kau ai 'a e katoa 'o e huhu malu'i, pea mo ha toe huhu malu'i fakalahi. 'Oku 'asi he teita 'a e malava he huhu malu'i fakalahi 'o fakahaofi mei he vailasi Omicron. 'E hoko atu 'a e 'aputeiti 'a e fakahinohino ki he kolonitini pea mo e nofo mavahe 'i he lahi 'a e teita 'e ma'u mai.

Ko e nofo mavahe ki ha kakai kuo nau sivi positivi pe ko ha 'asi 'a e ngahhi faka'ilonga 'o e COVID-19. Ko e nofo kolonitini kiate kinautolu ne fakae'a ki he COVID-19..

'Okapau 'oku ke ta'u 18 pe lahi hake ai pea na'e sivi positivi ki he COVID-19

'Oku vaivai ho sisitema 'imiune?	Ko e 'aho 'e fiha te ke nofo ai 'i 'api?
'Ikai, 'oku 'ikai vaivai 'e ku sisitema 'imiune.	'Aho 'e 5 mei he taimi na'ake sivi positivi ai. 'Okapau 'oku ke kei puke pe 'asi ha ngaahi faka'ilonga ha 'aho 'e 5, nofo 'i 'api ka e 'oua kuo ke sai.
'Ilo, 'oku vaivai hoku sisitema 'imiune pea na'u puke lahi mei he COVID-19 ('oku 'uhinga 'eni ki ha'o tokoto falemahaki, 'i he ICU, pe ko ha misini manava).	'Okapau na'e vaivai ho sisitema 'imiune, 'e malava ke toe loloa ange ho ma'u 'a e mahaki 'i ha kakai kehe. Mahalo 'e fiema'u ke ke nofo 'i 'api ha 'aho 10 ki he 20 (pe toe lahi ai). 'Okapau na'ake puke lahi mei he CoVID-19 pe vaivai ho sisitema 'imiune, talanoa ki ho toketa ki he taimi 'oku 'ikai ha toe mahaki.

‘Okapau na’e sivi positivi ho fanau ki he COVID-19.

‘Oku vaivai nai ‘a e sisitema ‘imiune ho fanau?	Ko e ‘aho ‘e fiha ‘e fiema’u ai ke nofo ai ‘i ‘api ‘e ku fanau?
‘Ikai, ‘oku ‘ikai vaivai ‘a e sisitema ‘imiune ‘e ku fanau	‘Aho ‘e 5 mei he taimi na’e sivi positivi ai ho fanau. ‘Okapau ‘oku kei puke ho fanau pe ‘asi ha ngaahi faka’ilonga he ‘osi ha ‘aho ‘e 5, ‘e fiema’u ke nofo ‘i ‘api ka e ‘oua kuo sai.
‘Io, ‘oku vaivai sisitema ‘imiune ‘e ku fanau pea na’e puke lahi mei he COVID-19 (‘oku ‘uhinga ‘eni ki ho fanau na’e tokoto falemahaki, ‘i he ICU, pe ko ha misini manava).	‘Okapau na’e vaivai ‘a e sisitema ‘imiune ho fanau, ‘e malava ke toe loloa ange ‘e ne ma’u ‘a e mahaki ‘i ha kakai kehe. Mahalo ‘e fiema’u nofo ho fanau ‘i ‘api ha ‘aho 10 ki he 20 (pe toe lahi ai). ‘Okapau na’e puke lahi mei he COVID-19 pe vaivai ho sisitema ‘imiune, talanoa ki ho toketa ke sio ange pe ‘oku ‘ika ha toe mahaki.

‘Oku toe ‘i ai ha me’a ke fai he ‘osi ‘a e sivi positivi?

- Tui ‘o [kofu’i lelei ho mata](#) he taimi ‘oku ke ‘alu ai ki ni’ihi pe ko ha kakai ha toe ‘aho ‘e 5 mei he taimi na’ake nofo mavahe ai ‘i ho ‘api.
- Talaange ki ha taha na’ake feohi vaofi mo ia ‘oku ne tu’u lavea ngofua ki he COVID-19. ‘E fiema’u ia ke ‘alu ‘o sivi pea mahalo ‘e fiema’u ke [nofo kolonitini](#) ‘i ‘api.
- Telefoni ki he 2-1-1 ‘okapau ‘e fiema’u ha tokoni ‘o hange ko ha me’akai pe ko e leni ‘iutiliti ke makatu’uanga ai ho nofo ‘i ‘api pea nofo mavahe.
- ‘Oku ‘i ai ha [ngaahi tokoni faito’o](#) ki ha kakai ‘oku nau tu’u lavea ngofua ‘o puke lahi mei he COVID-19. Talanoa pea mo ho toketa ‘o kau ki he faito’o ‘oku lelei taha kiate koe.
- Telefoni ki ha toketa pe fekumi ke ma’u ha faito’o he vave taha ‘okaapau ‘e toe fakautuutu ke kovi ‘a e ngaahi faka’ilonga pea ‘oku ke ongo’i ‘a e fiema’u tokoni fakametikolo.

Kuo fokotu’u he CDC ki he tokotaha kotoa pe ta’u 5 pe lahi hake ai ke nau ma’u ‘a e huhu malu’i ‘o e COVID-19. Ko e kakai ta’u 12 pe toe lahi hake ke nau ma’u pea mo e huhu fakalahi. Ko e kakai kuo nau ma’u ‘a e huhu malu’i Pfizer pe Moderna (‘oku ui ko e faito’o) ‘e lava ke nau ma’u ha fakalahi ha mahina ‘e 5 he ‘osi ‘a e huhu hono 2. ‘Oku tonu ke ke ma’u pea mo e huhu malu’i hono 3 ‘a e Pfizer pe ko e Moderna ‘okapau ‘oku [vaivai ho sisitema ‘imiune](#).

Ko e faito’o malu’i Johnson & Johnson ko ha huhu pe ‘e taha. Ko e kakai kuo nau ma’u ‘a e huhu malu’i Johnson & Johnson ‘o e ongo huhu ‘e lava ke nau toe ma’u mo ha huhu fakalahi he ‘osi ha mahina ‘e 2 mei he huhu ko ia. ‘I he taimi ni, ‘oku ‘ikai ha teita fe’unga ke fokotu’u ai ha 3 ‘a e huhu malu’i ki he kakai kuo nau ma’u ‘a e huhu malu’i Johnson & Johnson.

'Okapau 'oku ke ta'u 18 pe lahi ange pea na'e fakae'a koe ki he COVID-19

'Okapau na'e 'ikai pe ha huhu malu'i ki he COVID-19	Ko e huhu malu'i 'e fiha ki he COVID-19 - pe mo 'a ne fe	Ko e 'aho 'e fiha 'oku tonu ke ke nofo ai 'i 'api?
'Okapau na'ake ma'u 'a e huhu malu'i Pfizer pe Moderna	0 faito'o	'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19.
	2 faito'o PEA MO E Ko ha fa'ahinga pe 'o e huhu fakalahi	'E 'ikai fiema'u ia ke ke nofo 'i 'api 'okapau 'oku ke sai.
	huhu malu'i 'e 2 he mahina 'e 5 kuo 'osi	'E 'ikai fiema'u ia ke ke nofo 'i 'api 'okapau 'oku ke sai. Kuo te'eki ke fuoloa fe'unga pea ke toki ma'u 'a e huhu fakalahi.
	Huhu malu'i 'e 2 he mahina 'e 5 kuo 'osi	'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19.
	Huhu malu'i 'e 1 ha taimi pe	'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19.

'Okapau 'oku ke ta'u 18 pe lahi ange pea na'e fakae'a koe ki he COVID-19 (hoko atu)

'Okapau na'ake ma'u 'a e faito'o malu'i Johnson & Johnson	Ko e huhu malu'i 'e fiha ki he COVID-19 - pe mo 'a ne fe	Ko e 'aho 'e fiha 'oku tonu ke ke nofo ai 'i 'api?
	Huhu malu'i 'e 1 ha taimi pe PEA MO E Ko ha fa'ahinga pe 'o e huhu fakalahi	'E 'ikai fiema'u ia ke ke nofo 'i 'api 'okapau 'oku ke sai.
	Huhuuu malu'i 'e 1 'i loto he mahina 'e 2 kuo 'osi	'E 'ikai fiema'u ia ke ke nofo 'i 'api 'okapau 'oku ke sai. Kuo te'eki ke fuoloa fe'unga pea ke toki ma'u 'a e huhu fakalahi.
	lahi hake 'a e huhu malu'i 'e 1 he mahina 'e 2 kuo 'osi	'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19.
'Okapau na'ake sivi positivi ki he COVID-19 'i he 'aho 90 kuo 'osi (meimei mahina 3)	Ko e huhu malu'i 'e fiha ki he COVID-19 - pe mo 'a ne fe	Ko e 'aho 'e fiha 'oku tonu ke ke nofo ai 'i 'api?
	'Oku 'ikai mahu'inga pe ko e fiha 'a e tu'o lahi ho huhu malu'i he ngaahi me'a ko'eni	'E 'ikai fiema'u ia ke ke nofo 'i 'api 'okapau 'oku ke sai.
'Okapau na'e lahi hake he 'aho 'e 90 talu mei ho ma'u 'a e COVID-19	Ko e huhu malu'i 'e fiha ki he COVID-19 - pe mo 'a ne fe	Ko e 'aho 'e fiha 'oku tonu ke ke nofo ai 'i 'api?
	Huhu malu'i 'e 2 'a e Pfizer ha taimi pe	'E 'ikai fiema'u ia ke ke nofo 'i 'api 'okapau 'oku ke sai.
	Huhu malu'i 'e 1 'a e Pfizer ha taimi pe	'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19. Kuo te'eki ke 'ilo'i pe ko e ha 'a e tolonga 'o'e tau 'imiune fakaenatula.

<p>'Okapau 'oku vaivai ho sisitema 'imiune pe ko ha tu'u lavea ngofua ki ha puke lahi</p>	<p>Ko e huhu malu'i 'e fiha ki he COVID-19 - pe mo 'a ne fe</p>	<p>Ko e 'aho 'e fiha 'oku tonu ke ke nofo ai 'i 'api?</p>
	<p>0 faito'o</p>	<p>'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19.</p>
	<p>Huhu malu'i 'e 3 ki he Pfizer pe Moderna</p> <p>PEA MO E</p> <p>Ko ha fa'ahinga pe 'o e huhu fakalahi</p>	<p>'E 'ikai fiema'u ia ke ke nofo 'i 'api 'okapau 'oku ke sai.</p>
	<p>Huhu malu'i 'e 3 ki he Pfizer pe Moderna he mahina 'e 5 kuo 'osi</p>	<p>'E 'ikai fiema'u ia ke ke nofo 'i 'api 'okapau 'oku ke sai.</p> <p>Kuo fuoloa fe'unga ke ke ma'u 'a e huhu fakalahi he 'osi ho huhu malu'i tu'o 3.</p>
	<p>Kuo lahi hake ha mahina 'e 5 ho huhu malu'i 'e 3 ki he Pfizer pe Moderna</p>	<p>'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19.</p>
	<p>Huhu malu'i 'e 2 ki he Pfizer pe Moderna ha tiami pe</p>	<p>'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19.</p>
	<p>Huhu malu'i 'e 1 'a e Pfizer ha tiami pe</p>	<p>'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19.</p>

'Okapau na'e fakae'a ho fanau ki he COVID-19

'Okapau na'e 'ikai pe ha huhu malu'i ho fanau ki he COVID-19	Ko e huhu malu'i 'e fiha ki he COVID-19 - pe mo 'a ne fe	Ko e 'aho 'e fiha 'oku tonu ke ke nofo ai 'i 'api?
'Okapau na'e ma'u ho fanau 'a e huhu malu'i Pfizer	Ko e huhu malu'i 'e fiha ki he COVID-19 - pe mo 'a ne fe	Ko e 'aho 'e fiha 'oku tonu ke ke nofo ai 'i 'api?
	0 faito'o	'Aho 5 mei he taimi na'e fakae'a ai ko e ki he COVID-19.
	Huhu malu'i 'e 2 'a e Pfizer ha taimi pe	'E 'ikai fiema'u ke nofo ho fanau 'i 'api 'okapau 'oku 'ikai ke nau puke.
	Huhu malu'i 'e 1 'a e Pfizer ha taimi pe	'Aho 'e 5 mei he taimi na'e fakae'a ho fanau ki he COVID-19.
'Okapau 'oku vaivai 'a e sisitema 'imiune ho fanau pe ko ha tu'u lavea ngofua ki ha puke lahi	Ko e huhu malu'i 'e fiha ki he COVID-19 - pe mo 'a ne fe	Ko e 'aho 'e fiha 'oku tonu ke ke nofo ai 'i 'api?
	Huhu malu'i 'e 2 ha taimi pe	'E 'ikai fiema'u ke nofo ho fanau 'i 'api 'okapau 'oku 'ikai ke nau puke.
	Huhu malu'i 'e 1 ha taimi pe	'Aho 'e 5 mei he taimi na'e fakae'a ho fanau ki he COVID-19.

'Okapau na'e fakae'a ho fanau ki he COVID-19 (hoko atu)

'Okapau na'ake sivi positivivi ho fanau ki he COVID-19 'i he 'aho 90 kuo 'osi (meimei mahina 3)	Ko e huhu malu'i 'e fiha 'a e COVID-19 na'e ma'u ho fanau pea mo e taimi na'a nau huhu faka'osi ai	Ko e 'aho 'e fiha 'oku tonu ke ke nofo ai ho fanau 'i 'api?
'Okapau na'e lahi hake he 'aho 'e 90 talu mei he ma'u ho fanau 'a e COVID-19	'Oku 'ikai mahu'inga pe ko e fiha 'a e tu'o lahi 'a e huhu malu'i ho fanau he ngaahi me'a ko'eni	'E 'ikai fiema'u ke nofo ho fanau 'i 'api 'okapau 'oku 'ikai ke nau puke.
	Huhu malu'i 'e 2 'a e Pfizer ha taimi pe	'E 'ikai fiema'u ke nofo ho fanau 'i 'api 'okapau 'oku 'ikai ke nau puke.
	Huhu malu'i 'e 1 'a e Pfizer ha taimi pe	'Aho 'e 5 mei he taimi na'e fakae'a ho fanau ki he COVID-19.

'Oku toe 'i ai ha me'a ke fai he 'osi 'a e fakae'a ki he COVID-19?

- Tui 'o [kofu'i lelei ho mata](#) he taimi 'oku ke 'alu ai ki he kakai ha 'aho 10 mei he 'osi 'a e taimi na'e fakae'a ai koe ki ha taha na'e puke mei he COVID-19.
- Tali ha 'aho 'e 5 mei he taimi na'e fakae'a ai koe.
- Tokanga ki ha ngaahi faka'ilonga ha 'aho 'e 10 he 'osi hono fakae'a koe. 'Alu 'o sivi he vave taha 'okapau 'oku ke puke pe 'asi ha ngaahi faka'ilonga, neongo pe 'oku si'isi'i.

Mahalo 'e fiema'u ke ke nofo kolonitini pe nofo mavahe 'o toe loloa ange ha 'aho 'e 5 koe'uhi ko e feitu'u pe ko e ngaue'anga 'e malava ke ke toe lavea ngofua ai ki he COVID-19. Ko e kakai 'oku nau nofo mo kangue 'i ha feitu'u 'o hange ko e pilisone, ngaahi fale tauhi, pe ko ha nofo'anga tukuhausia 'oku tonu ke nau muimui [ki he ngaahi fakahinohino](#) me'i he CDC. 'Oku tonu ke muimui 'a e kau ngaue tauhi mo'ui ki he [ngaahi fakahinohino ko'eni](#) mei he CDC.

Ke toe ma'u ha fakamatala, 'a'ahi:

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/your-health/quarantine-isolation.html>

<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/recommendations/immuno.html>